

Huvudman

LINKÖPINGS KOMMUN
kontakt@linkoping.se

Beslut

Datum 2026-09-17

Dnr SI 2026:1747

Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan Ånestadsskolan F-6 i Linköpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 13 april 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Ånestadsskolan F-6 i Linköpings kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Skolinspektionen har den 13 april 2026 beslutat att förelägga Linköpings kommun att senast den 4 september 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande elevers tillgång till skolbibliotek och bemanning av skolbibliotek.

Linköpings kommun har den 3 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Linköpings kommun har följt föreläggandet samt om konstaterade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 13 april 2026 att skolenheten inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller tillgång till enhetens skolbibliotek. Huvudmannen skulle se till att skolbiblioteket är öppet så att det kan användas av eleverna som en resurs i undervisningen. Huvudmannen skulle även inkomma med information om bibliotekets öppettider och hur och när eleverna informerats om dessa.

Vidare skulle huvudmannen se till att skolbiblioteket innehåller ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen.

Huvudmannen skulle inkomma med en redogörelse för vilka digitala medier som finns tillgängliga i skolbiblioteket.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att biblioteket nu är öppet dagligen mellan klockan 08.00-15.30 och utanför biblioteket finns tider anslagna när klassbesök äger rum. Vidare framgår att eleverna nu har möjlighet att besöka biblioteket på egen hand varje vecka. Eleverna har fått information om bibliotekets öppettider av sina mentorer i augusti 2026.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att det numera finns en elevdator med sökfunktion och två Ipads som kan användas i skolbiblioteket. Via dessa medier har eleverna tillgång till exempelvis film och litteratur i olika format. Framledes kommer bibliotekarien även använda bokbio och upplästa böcker via projektor i bibliotekets lokal.

Till redovisningen har huvudmannen bifogat en bild på öppettiderna som är anslagna utanför skolbibliotekets lokal samt en bild på datorn i bibliotekets lokal. Av bilden framgår även vilka tjänster som eleverna har åtkomst till via datorn.

Av redovisningen framgår att en representant för huvudmannen har besökt skolenheten och har vid besökstillfället samtalat med rektorn och skolbibliotekarien samt genomfört observation i biblioteket. Utifrån besöket har huvudmannen bedömt att det finns tillgång till skolbiblioteket genom att eleverna exempelvis har möjlighet att besöka biblioteket på egen hand. Vidare har huvudmannen följt upp och bedömt att det finns ett brett utbud av digitala medier i biblioteket.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna i förskoleklass och grundskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av läroplanen framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar)

Av förarbeten till skollagen framgår vidare att för att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet behöver skolbiblioteken därför inneha såväl analoga som digitala medier. Begreppet medier bör ha samma innebörd som i bibliotekslagen och innefatta både litteratur i olika format och andra kulturuttryck som musik och film (prop. 2012/13:147 s.22)

Av förarbeten till skollagen framgår vidare att regeringen anser att ett skolbibliotek på den egna skolenheten stärker elevernas möjlighet till en tät och kontinuerlig användning av biblioteket. När skolbiblioteket och skolenheten delar lokaler, kan elever och lärare ha kontinuerlig kontakt med skolbibliotekarien och daglig tillgång till skolbibliotekets medier. Skolbiblioteket kan också vara ett värdefullt rum på skolan, där elever kan arbeta med skoluppgifter och läxor, läsa och göra spontana besök under raster. (prop. 2023/24:164, s. 28)

Vidare framgår av förarbetena att eleverna även utan lärare ska kunna gå till skolbiblioteket för att t.ex. kunna låna böcker på egen hand eller söka efter information. (prop. 2023/24:164, s. 31)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Linköpings kommun vidtagit åtgärder för att se till att eleverna har tillgång till skolbiblioteket och att biblioteket har ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av digitala medier. Skolinspektionen bedömer att Linköpings kommun har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

Bemanning av skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 13 april 2026 att skolenheten inte uppfyllde författningarnas krav avseende skolbibliotekets bemanning då bibliotekspersonalen saknade kompetens och förutsättningar för uppdraget.

Huvudmannen skulle vidta åtgärder för att se till att skolenhetens bibliotek bemannas i sådan utsträckning att ändamålen med ett skolbibliotek uppnås.

Av huvudmannens redovisning framgår att från augusti 2026 är den ordinarie bibliotekarien tillbaka i tjänst och bemannar skolbiblioteket måndagar, tisdagar och varannan onsdag. Bibliotekarien har examen inom biblioteks- och informationsvetenskap och har i uppdrag att förutom att hålla biblioteket öppet för eleverna även uppdrag att arbeta läsfrämjande och med medie- och informationskunnighet. Bibliotekarien samarbetar även med lärarna i detta arbete. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att ytterligare två personal har del av sin tjänst i skolbiblioteket och bemannar skolbiblioteket onsdagar, torsdagar och fredagar. Denna personal har ett större ansvar för bibliotekslokalen och för det läsfrämjande arbetet som dock leds av bibliotekarien.

Av redovisningen framgår att en representant för huvudmannen har besökt skolenheten och har vid besökstillfället samtalat med rektorn och skolbibliotekarien samt genomfört observation i biblioteket. Utifrån besöket har huvudmannen följt upp och bedömt att det finns bemanning i sådan utsträckning att ändamålen med ett skolbibliotek uppnås.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (2 kap. 24 b § skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. (2 kap. 24 d § skollagen)

Av förarbetena framgår vidare att bemanningen behöver vara av den omfattningen att det är fråga om ett skolbibliotek enligt den definition som framgår av 24 a §, dvs. en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. Det innebär att skolbibliotekarierna måste ha tid att fortlöpande se till att utbudet uppdateras och anpassas efter de olika elevgrupperna på skolan och till att interagera med övrig personal och elever. Hur omfattande bemanningen ska vara får huvudmännen bedöma vid organiseringen av skolbiblioteksverksamheten utifrån elevsammansättningen och de lokala förutsättningarna. Bemanningen måste dock vara av den omfattningen att de i 24 b § angivna ändamålen med skolbibliotek uppnås, dvs. utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (prop. 2023/24:164 s. 67)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Linköpings kommun vidtagit åtgärder för att se till att eleverna har tillgång till skolbiblioteket och att biblioteket har ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av digitala medier. Skolinspektionen bedömer att Linköpings kommun har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpade.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Alexander Aleryd

Föredragande
Signerat av: Alexander Aleryd